

ALEŠ DEBELJAK

Pesmi

Previdna počastitev

*Prilaščam si, brez pomisleka, mehko polje
tvojega trebuha, pod katerim radost vzhaja
kakor vdolbina v kruhu, polegam vzdolž
nočne proge, ki od prsi ti čez boke sope,
izginjajoč v vedno manjših krogih popka,
v prvem rodu človeštva, ki je bližje od
studenčnega izvira, bolj razgaljen od
ranljivega pobočja, in glasnejši od šumenja
v ušesih, in bolj blizu je od zvezd, na gosto
razsutih, ki razpenjajo obok nad nama.
Že mogoče, da sem v sporu s smehom
in se prav pogosto raztreščim na drobce,
ki bežijo v več jezikov, a eno mi vendar
dano je čutiti: moj dom je v tebi, v globini
gozda in razbeljenih pekarn te dežele,
uživam te v skorji in sredici, kjer puščam
tajne znake, da šele prva oklevajoča luč
iz minevanja dotikov spodoben koledar
ustvari in mojo dlan za silo umiri, ki drseti
večno hoče čez oblino tvojih stegen.*

Zaščitnik samotarjev

*Pozabljam, pozabljam kar naprej,
naprej se nagnem in pod sebe
sežem, med liste knjige, ki berem
jo le z eno roko, do zapornic se
na pamet tipam, skoz privide mladih
nun, ki ponavljajo molitev, da bo več
prostora za to, kar se še ima zgoditi:*

vsaj za hip na varnem sem, čeprav,
 to moram reči, drgetam kot drobna
 ikra, ki dobro ve, da prav kmalu bo
 val postala. Samo zvestobo želim si
 pridobiti, ki dala mogoče ton bo za liturgijo,
 za pogum v vzorcu madežev, za lepoto
 v opreznem žarku baterije in neporabljene
 naboje, za zvestobo, navsezadnje,
 ki diktira mi jo nekdo, ki skoz rozeto
 v zvoniku, na tistem daljnem hribu,
 tako kot jaz pokoren je tuji volji,
 in z radodarno roko čezme gre in
 name leže in vsako uro pričakuje, da
 uslišana bo prošnja strjenih semen.

V sobi hotela v Marseillu

Ključ v žepu me ne greje. Prisego dajem si.
 Nekaj razburljivih ur že mineva mrak. Jutro
 je skoraj tu. Nikoli te ne bom nehal iskati,
 pa komaj slutim bežno, kaj se mora izpolniti.

Toplo dehtijo stene, vlažne od samotnih
 obiskovalcev in pozabljene družine.
 Po hodniku grem, rokavica zaenkrat
 še razmišljeno po slikah in tapetah mi drsi,

ko prihajam do začasnega svetišča in
 stopim še čez zadnji prag, pogreznem
 se v belo vrenje oblakov brez imena
 in drobne čile prsi skoz načrt slasti zasijejo.

Poglej, gospod, kako nič težko ni zdaj izbrati
 med mnogimi potmi, uigrani zbor v medenici
 se oglasi in zažari nebo, ko zasadim sadiko, ki
 požene kot blisk visoko, višje, do bolečine.

Krikneš, ti, gospod moj, in s tabo kriknem
 jaz: čez lica toplo mleko se izlije in poplavi ves
 moj svet. Peneča brazda kaže pot. Naj se mi
 kar odmika. Sledim ti, brez tesnobe in voljno.

Pesem odvisnika

*V ogledalu nasproti postelje vstane še napol
 podoba raja, in vonj otoške sivke zbudi v hrbtenici
 grom, ki butne, nezadržno in brez napovedi,
 in razpara po sredini lok telesa. Zdržati ritem,
 ki ga temna forma milosti narekuje; in cvet,
 ki še zaprt diši. Zdržati sladko nevednost,
 ali si ženska ali tesna pot, ki do konca nikoli
 ne nagradi; zdržati muhe izgubljenega boga in
 pokoro nase vzeti, če to je cena, zdržati in ne
 vstati od izvira, upognjen biti, kot je nujno,
 in piti, piti brez odmora iz satja med nogami,
 in oblube sladke le izpolnjevati iz hipa v hip.*

Enostaven dar na hribu

*Podarjam ti tresljaje v vretencih in olupljen
 storž, bela vlakna in izreke o napetosti tetive,
 nič ne boš pozabila, nič ne boš izgubila. V sebi
 jih hraniš. Naloga, ki si je nisi sama izbrala.
 Naj nabrekajo v tebi, da obseg omotičnih
 možganov doseže skrajno točko bolečine:
 ni popolnosti. Kako naj sploh obstaja,
 če zaliv pred mano, na primer, hrope pod
 bremenom nafte, eksplozij perja in muko
 mater, ki jih na tankerjih, namenjenih na
 vse strani imperija, trgajo od odraslih sinov,
 ki se, kakor ti in jaz, niso uglasili z napevom,
 s katerim zvestoba navade duši utripanje v žilah.
 Kako naj popolnost ne boli, če sem prisiljen
 se z vsakim dnem spraševati, kakor domačija
 pred razpadom, kaj me čaka in kam grem,
 ko se vrtinči sivi prod v izsušenih strugah,
 ko padajo osvojena mesta in stoletje tli za
 nami in telo okleva, da bi oltar poslednji
 še ostal in v njem tišina, starejša od pečatov,
 in v njej jaz, ki morem le negovati upanje,
 da dar vzela boš zares in ne bo nič šlo v izgubo.*

Redkim prijateljem

Nad tropom belih mest in nad požari za hip se zmaj pokaže, ves škrlaten, ki ga otroška roka spušča. Pridite. Kar za menoj. Ni več daleč do prostora, kjer imeli boste prav dober razgled na zrelost sadeža. Ki v mokri travi obleži, ko izpolni naročilo. Nevzdržno nujno, kot obzorje, ki je tu, da zajezi svetlobo in poraze človeških senc omehča. Ležali boste tudi vi. To znate. Tu boste šteli svoje sprave med sosedi, pomote v jeziku, grozo ubežnih vojsk, biografijo grajskega zidovja, ulice in trge, slino, srčni utrip in napete kite, nekaj portretov na muralih in mogoče spise višjega sodišča. Pridite. Kar za menoj. Tu drhteli boste, kakor jaz drhtim v ljubezni in naporu: brez spomina preživim prav zlahka, a ne brez dediščine soka. Sam klečim zaenkrat, a ne bi rad za vedno: Pridite. Kar za menoj pokleknite pred gnezdrom rojstva in v moprost zaupajte, ki iz razpočenega ploda se gosto cedi. Pridite. Kar za menoj, saj tja si sam nihče ne upa, ne da bi sladko izpuhtel in v jecljanju in v dežju semen poniknil za viden svet.

Utopljena ljubezen

Ti pečeš me, to moja je šibkost. Priznam: ne zmorem vzdržati, da vse, res vse, kakor besede in telesa, gre nazadnje iz rok v roke. Kakor sprehod navzdol do Tromostovja, mimo knjigarn in neopaznih ornamentov na fasadah, lis na godalih, trdih in sijočih kot norost, mimo na hitro obnovljenih palač, mimo orkestra, ki gode dan za dnem v vrtni lopi, v nekem drugem parku, ko sem se izgubil na ulicah in sem neveden taval pod arkadami neba v neki drugi domišljiji, ki bežno grozi in zapeljuje, kot ti, ki zamamila si obliko postrvi v lastne

boke in prerokuješ gibanje atomov v genih.
 Ti pečeš me, to moja je šibkost. Kakor
 znamenje, ki vrezala ga je usoda. Iz rok
 v roke. Zaman je, saj dobro vem, še tako
 iskreni jok, prave solze ne tečejo po licih,
 ker so olje, ki ga ploha ne izpere in plima
 zaman razbija ob nasipe duše. Nič drugega
 mi ne ostane: ljubeče in pokorno
 prepustim te toku, da z njim izginjaš
 v bolečino, čudno rezko slast in nič.

Konec domotožja

Za vsako kresnico, ki ponikne v nočni molk,
 ostane praznina. Za vsako poplavo, ki kaznuje
 svet, se lesketa gladka zrcalna površina. Obrazi
 naši, zaskrbljeni, v odsevu se ne prepoznajo.
 Le kakšen hrib, ki vlažno se napenja, da bi
 segel više kot rob postelje, za hip nas zmoti:
 že razporek blisne, riž prši, na dolgem krilu
 lebdi razkošje izbrancem pred očmi, in mlada
 ženska, ki zlahka bi ji rekel, da po teh krajih še
 ni hodila, zamahne z roko. Povabi nas, kakor
 da je tu od večno, temno zeleni reki podobna,
 ki obliva grad z izmišljenimi grbi, vrt s peščenimi
 potmi in spalnico, kjer v zavesah dihanje
 ljubimcev še izpred zadnje vojne čaka, da
 sprehod se neha in grejo še priče spat,
 dekleta nepotešena in matere utrujenih družin,
 da spat grejo obleke in občudovanje dveh celin.
 Vabilu sem odzval se, edini buden, in pustil sem
 se potegniti kot črta čez zemljevid: kar prej živelo
 je kot samotna točka, zdaj vez postaja, ki
 iz ure v uro traja bolj čvrsto in zapovedi rodu
 radostno prestopa in s tvojim glasom šepeta:
 »Poglej, kako dežela manj trpi, ker ni več deviška.«